

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันจำนวนพยาบาลที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการของประเทศ จากข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า มีจำนวนพยาบาลทั้งสิ้นเพียงร้อยละ 43.3 ของกรอบอัตรากำลังที่ควรจะมี การขาดแคลนนี้มีแนวโน้มจะรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากอัตราการผลิตพยาบาลไม่เพียงพอกับอัตราความต้องการที่เพิ่มขึ้นซึ่งเกิดจากความต้องการการบริการสุขภาพมากขึ้น การขยายตัวอย่างรวดเร็วของงานด้านบริการสาธารณสุขทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน ยิ่งกว่านั้นยังมีการสูญเสียบุคลากรพยาบาลออกจากระบบบริการพยาบาลเฉลี่ยประมาณร้อยละ 4.69 ต่อปี จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาขาดแคลนพยาบาลเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อศึกษาปริมาณการผลิตพยาบาลระดับวิชาชีพในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 และ 6 พบว่าศักยภาพการผลิตพยาบาลในหลักสูตรปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีอัตราเพิ่มการผลิตไม่ได้สัดส่วนกับอัตราการเพิ่มความต้องการบุคลากรของประเทศ ดังนั้น การแก้ปัญหาของประเทศคือการสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเพิ่มกำลังการผลิตให้มากกว่าปัจจุบัน แต่ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้อัตราการผลิตพยาบาลวิชาชีพยังไม่เพียงพอตามเกณฑ์ที่ต้องการ เนื่องมาจากศักยภาพและทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสูงและมีคุณวุฒิเฉพาะทาง ซึ่งมาตรการหนึ่งในการแก้ไขปัญหขาดแคลนพยาบาลในระยะเร่งด่วนคือการเสนอให้ทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์ ในระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถ และเพิ่มประสบการณ์ทางวิชาการให้แก่อาจารย์ในสถาบันฝ่ายผลิตให้เหมาะสม

ยิ่งกว่านั้นนโยบายการพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในช่วงแผน 7 และแผน 8 (2535-2544) นั้นให้มีการพัฒนาความสามารถในการวิจัยของสถาบันการศึกษาพยาบาล จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาคณาจารย์ให้มีการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้สูงขึ้นด้วย

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหขาดแคลนพยาบาล โดยเปิดดำเนินการสอนคณะพยาบาลศาสตร์มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 และได้มุ่งมั่นพัฒนาการเรียนการสอน ให้เจริญก้าวหน้าและมีมาตรฐานที่ดี จึงได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการผลิตบุคลากรในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการบุคลากร พยาบาลระดับมหบัณฑิต
2. เพื่อศึกษาความต้องการของผู้เรียน ในการศึกษาต่อหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
3. เพื่อศึกษาสถานภาพของสถาบันการศึกษาในการผลิตพยาบาลระดับมหบัณฑิต ปัญหา และอุปสรรค ในการผลิตมหบัณฑิตทางการพยาบาล
4. เพื่อศึกษาความพร้อมและศักยภาพของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ความเป็นไปได้และจุดคุ้มทุน ในการดำเนินการเปิดหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
5. เพื่อศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการขอเปิดดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วิธีการศึกษา

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัย และเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการขอเปิดดำเนินการสาขาวิชา
2. ศึกษาดูงาน สถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตและสัมภาษณ์ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 แห่ง คือ
 - 2.1 คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 - 2.2 คณะพยาบาลศาสตร์ ศิริราชพยาบาล
 - 2.3 ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รามาธิบดี
 - 2.4 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 2.5 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. ศึกษาความต้องการของผู้เรียน โดยใช้แบบสอบถาม ศึกษาความต้องการในการศึกษาต่อปริญญาโททางการพยาบาล โดยสอบถามจากพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง และจากนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
4. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตของสถาบันการศึกษา 7 แห่ง จำนวนผู้สมัครในแต่ละปี จำนวนที่รับได้ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
5. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ วิเคราะห์ความพร้อม ศักยภาพ ความเป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ในการเปิดดำเนินการหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต และแนวทางในการขอเปิดดำเนินการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจและการขอเปิดดำเนินการหลักสูตรการพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต ให้กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัย
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเตรียมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

